

Bryssel, 2. joulukuuta 2024
(OR. en)

16276/24

Toimielinten välinen asia:
2023/0284 (COD)

ENV 1159
ENT 215
MI 985
CODEC 2236

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ajoneuvojen suunnittelua koskevista kiertotalousvaatimuksista ja romuajoneuvojen jätehuollosta, asetusten (EU) 2018/858 ja 2019/1020 muuttamisesta sekä direktiivien 2000/53/EY ja 2005/64/EY kumoamisesta – Periaatekeskustelu

1. Puheenjohtajavaltio on laatinut liitteessä olevan ilmoituksen ja kysymyksiä ministereille 17. joulukuuta 2024 pidettävässä neuvoston (ympäristö) istunnossa edellä mainitusta aiheesta käytävän periaatekeskustelun tueksi.
2. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään panemaan merkille puheenjohtajavaltion ilmoitus ja kysymykset ja toimittamaan ne neuvostolle periaatekeskustelua varten.

Ehdotus asetukseksi ajoneuvojen suunnittelua koskevista kiertotalousvaatimuksista ja romuajoneuvojen jätehuollosta

– Periaatekeskustelu –

JOHDANTO

Euroopan komissio julkaisi 13. heinäkuuta 2023 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ajoneuvojen suunnittelua koskevista kiertotalousvaatimuksista ja romuajoneuvojen jätehuollosta, asetusten (EU) 2018/858 ja 2019/1020 muuttamisesta sekä direktiivien 2000/53/EY ja 2005/64/EY kumoamisesta, jäljempänä 'ehdotus'.

Komissio esitteli lainsäädäntöehdotuksensa ja siihen liittyvän vaikutustenarvioinnin ympäristötyöryhmässä 3. lokakuuta 2023 Espanjan puheenjohtajakaudella, ja niistä käytiin alustava keskustelu.

Puheenjohtajavaltio Belgia edisti merkittävästi neuvotteluja vuoden 2024 alkupuoliskolla perusteellisissa keskusteluissa kuudessa ympäristötyöryhmän kokouksessa.

Keskusteluissa käsiteltiin muun muassa romuajoneuvojen määritelmää ja käytettyjen ajoneuvojen ja romuajoneuvojen välistä eroa sekä asetuksen liitteessä I esitettyjä asiaankuuluvia kriteerejä, mutta myös romuajoneuvojen keräämistä ja käsittelyä sekä niiden vientijärjestelmää. Belgian puheenjohtajakaudella tehdyn työn tulokset on kirjattu puheenjohtajavaltion osittaiseen kompromissitekstiin¹, ja ne on esitetty myös ympäristöneuvostolle kesäkuussa 2024².

¹ 11733/24.

² 11019/24.

TYÖ UNKARIN PUHEENJOHTAJAKAUDELLA

Puheenjohtajavaltio on käsitellyt tätä ehdotusta kuudessa muussa ympäristötyöryhmän kokouksessa ja todennut, että sen lisäksi, että jäsenvaltiot keskittyvät voimakkaasti kiertotalousnäkökohtiin ja ympäristönsuojeluun, ne kiinnittävät yhä enemmän huomiota ehdotuksen vaikutuksiin EU:n autoteollisuuden kilpailukykyyn, mikä todennäköisesti kuvastaa nykyistä lainsäädäntösykliä kokonaisuudessaan. Unkarin puheenjohtajakaudella tehdyn työn tulokset on myös kirjattu puheenjohtajavaltion kompromissitekstiin³.

a. Oikeusperusta

Komissio ehdotti, että SEUT 114 artikla olisi koko ehdotuksen oikeusperusta. Työryhmätasolla käydyt keskustelut huomioon ottaen puheenjohtajavaltio lisäsi kuitenkin SEUT 192 artiklan 1 kohdan oikeusperustaksi ehdotuksen IV ja V luvulle, jotka koskevat romuajoneuvojen jätehuoltoa ja käytettyjä ajoneuvoja ja niiden vientiä, kun taas asetuksen muut säännökset, erityisesti sen II ja III luku, jotka koskevat ensisijaisesti uusien ajoneuvojen tuotantoa, perustuvat edelleen SEUT 114 artiklaan.

b. Soveltamisalan laajentaminen raskaisiin hyötyajoneuvoihin ja moottoripyöriin

Puheenjohtajavaltio on käyttänyt huomattavan paljon aikaa keskusteluun useiden jäsenvaltioiden pyynnöstä nostaa tavoitetasoa raskaiden hyötyajoneuvojen sekä kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten osalta. Tähän sisältyy uusia velvoitteita, jotka alun perin suunniteltiin vain henkilöautoille ja kevyille hyötyajoneuvoille, kuten suunnittelu, joka mahdollistaa tiettyjen osien poistamisen, kiertotalousstrategian laatiminen tai osien merkinnät. Samaan aikaan raskaiden hyötyajoneuvojen ja moottoripyöräisten laajennettua tuottajan vastuuta koskeva järjestelmä kattaisi ei pelkästään niiden keräyksen ja puhdistamisen kuten komissio on ehdottanut vaan myös koko käsittelyketjun kustannukset, kuten on jo tehty henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen osalta.

³ 16429/24.

c. Kierrätysmateriaalin vähimmäisosuus

Kierrätysmateriaalin vähimmäisosuutta koskeva kysymys on toinen osoitus ehdotuksen yleisistä ympäristötavoitteista. Vaikka useat jäsenvaltiot näyttävät olevan valmiita tukemaan komission ehdottamaa tavoitetta, jonka mukaan kierrätysmuovien osuus olisi 25 prosenttia henkilöautoissa ja kevyissä hyötyajoneuvoissa, toiset varoittivat, että se voisi johtaa markkinoiden vääristymiseen, jos kierrätysmateriaalista on pulaa. Toisaalta muiden välineiden, kuten äskettäin valmistuneen pakkausasetuksen, kunnianhimoiset kierrätystavoitteet voisivat varmistaa, että kierrätysmateriaalia on saatavilla riittävästi. Asiaan liittyvän 25 prosentin suljetun kierron alatavoitteen osalta ei ole vielä selvää, voitaisiinko tuotantojätettä käyttää täyttämään osa siitä.

Samassa yhteydessä jäsenvaltiot ovat keskustelleet myös mahdollisuudesta nostaa ehdotuksen tavoitetasoa asettamalla kierrätetyn teräksen vähimmäisosuudelle määrällinen tavoite ehdotuksen voimaantulosta alkaen sen sijaan, että komissiolle annettaisiin valtuudet tehdä niin delegoidulla säädöksellä tulevan toteutettavuustutkimuksen perusteella. Tämä aihe edellyttää myös neuvostolta lisäohjeita sen määrittämiseksi, voisiko olla olemassa perustavoite, josta valtuuskunnat voisivat sopia nyt, esimerkiksi yhdessä uudelleentarkastelulausekkeen kanssa, jota sovellettaisiin toteutettavuustutkimuksen valmistuttua.

d. Suunnittelu, joka mahdollistaa osien ja komponenttien poistamisen

On käyty perusteellisia keskusteluja niiden osien ja komponenttien laajuudesta, jotka on suunniteltava siten, ettei estetä niiden pakollista purkamista romuajoneuvoista. Useat jäsenvaltiot näyttävät olevan valmiita hyväksymään komission ehdotuksen liitteessä VII olevassa C osassa ehdottaman luettelon tai jopa ehdottamaan uusia komponentteja (esimerkiksi sammutuskäynnistysjärjestelmät tai ohjaustehostimen pumput tai muut osat, joiden paino on yli 10 kg), kun taas toiset katsovat, että ainoastaan osat, joilla on todellista uudelleenkäyttömarkkinoihin liittyvää hyötyä, olisi sisällytettävä luetteloon, ja ehdottavat luettelosta poissulkemisia. Tässäkin keskustelussa tulee esiin yhteinen tavoite löytää tasapaino ympäristötavoitteiden ja kilpailukyvyn säilyttämisen välillä.

PÄÄTELMÄT

Edellä esitetyn perusteella puheenjohtajavaltio katsoo, että 192 artiklan 1 kohdan lisäämisellä oikeusperustaksi ehdotuksen IV ja V luvulle on valtuuskuntien keskuudessa laaja kannatus, mutta jäljellä olevat aiheet edellyttävät neuvoston lisäohjeistusta seuraavien ministereille esitettävien kysymysten pohjalta:

1. *Hyväksyvätkö jäsenvaltiot soveltamisalan laajennukset raskaita hyötyajoneuvoja sekä kaksi- tai kolmipyöräisiä ajoneuvoja ja nelipyöriä koskevien velvoitteiden osalta?*
2. *Missä määrin jäsenvaltiot voivat tukea kierrätysmuovin vähimmäisosuutta koskevaa tavoitetta sellaisena kuin se on ehdotuksen 6 artiklassa? Voisivatko jäsenvaltiot hyväksyä suljetun kierron alatavoitteen osalta sen, että tuotantojäte olisi osa sen laskentaa? Missä määrin?*
3. *Missä määrin jäsenvaltiot voisivat tukea kierrätysteräksen osuutta koskevaa tavoitetta odottamatta 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun toteutettavuustutkimuksen tuloksia?*
4. *Voivatko jäsenvaltiot hyväksyä ehdotuksen liitteessä VII olevassa C osassa esitetyn osien ja komponenttien luettelon? Mitä lisäyksiä tai poissulkemisia ne pitävät tarpeellisina?*